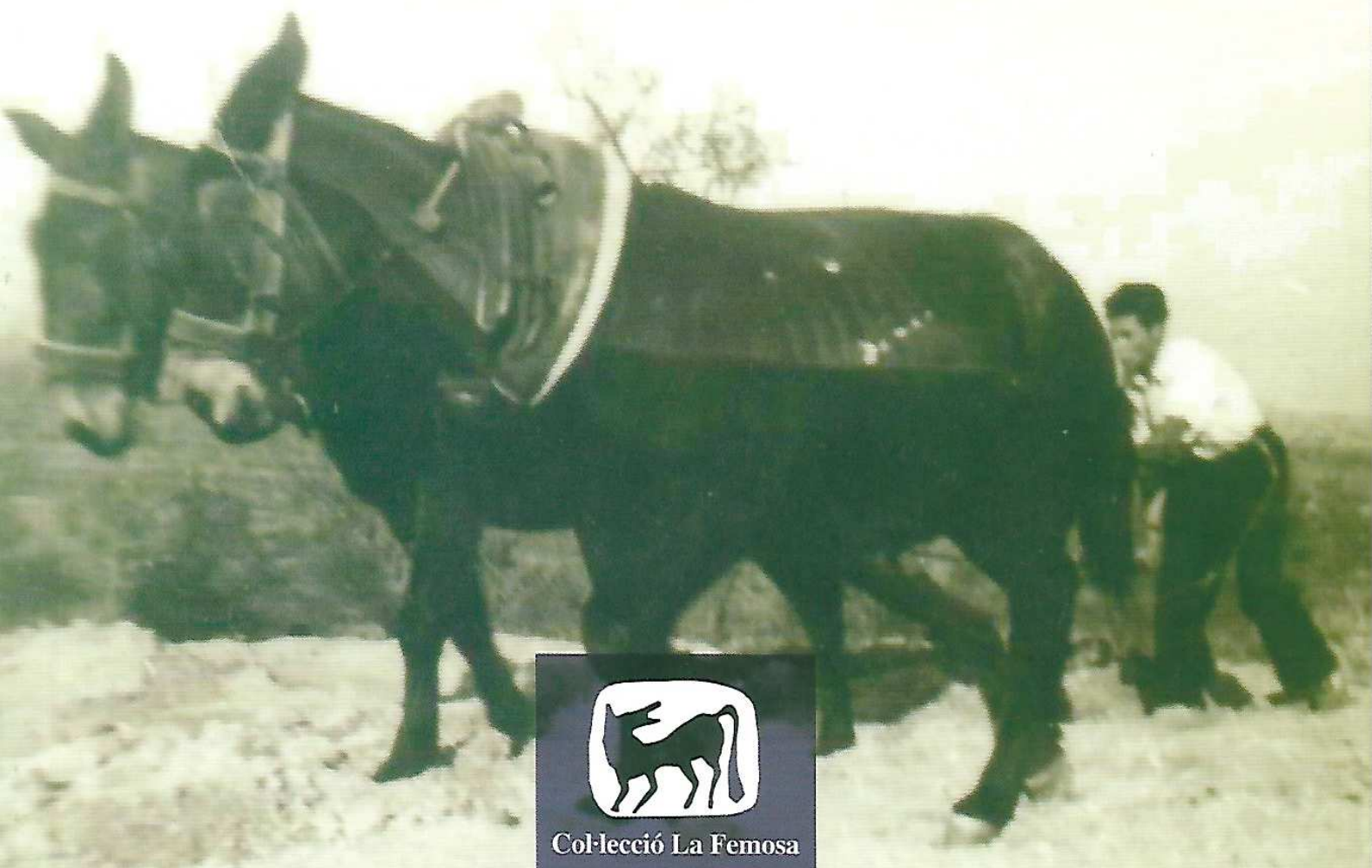

Adolf
Costafreda Castillo

RECORDS D'UN PAGÈS ENTRE CULTIUS I FEINES DEL CAMP

Col·lecció La Femosa

**Records d'un pagès
Entre cultius i feines
del camp**

ADOLF COSTAFREDA CASTILLO

Col·lecció La Femosa

Amb el suport de

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

iei 75
INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCIS

Diputació de Lleida

Edita

© del text: Adolf Costafreda Castillo, 2018
© del pròleg: Ignasi Aldomà Buixadé, 2018
© d'aquesta edició: Agrupació Cultural La Femosa
C/ dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida

Primera edició: abril de 2018

ISBN: 978-84-09-01381-4

DL L 527-2018

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.bobala.cat

◀ imprès a lleida ▶

Sumari

Nota de l'autor.....	11
A propòsit de <i>Records d'un pagès</i>	13
A manera de presentació.....	17
Sobre les mules.....	23
De mosset a mosso.....	23
Les mules	26
Anar a ferrar.....	29
La feina de llaurar	33
Les enteres i el cavalcà	35
La feina de regar.....	37
Refer esllonzades i tapar bufoneres.....	38
El cultiu o collita de les olives	39
Triar olives	44
Esporgar els olivers	44
El cultiu dels cereals d'hivern	47
Passar porques	47
Les llavors	52
La feina de birbar	53
La sega	54
Posar a punt la dalla	56
Picar la dalla.....	58
Els vencills	63
Fer garberes.....	66
Les espigadores	67
Segar amb màquina	69
Garbejar i batre	71

Arranjar el carro	71
Engreixar el carro	73
Raure l'era.....	74
Estendre batuda	75
Les graneres	83
Fer el paller	85
Enfangar el paller	86
Anar a buscar la palla.....	87
Batre a màquina.....	88
Les sitges.....	91
El cultiu del panís	93
Sembrar amb màquina	96
Sobre les llavors	97
Tallar canyots	98
Cavar el panís.....	98
Emmagatzemar el panís	99
El cultiu de l'alfals.....	101
Empacar l'alfals.....	103
Segar l'alfals amb màquina	104
El conreu de l'ametlla	107
La vinya	109
Veremar (a Artesa de Lleida, però, bremàvem)	110
Trascolar	111
La premsa de la brisa	114
Premsar	116
El final de la vinya	118
Noms dels raïms	118
Altres cultius no tan populars	121
El cànem	121
El mill	121
El cotó.....	122
L'arròs	122
Remolatxes de sucre	123
Remolatxes de llavors.....	124
Les neteges dels perfils	125

Nova manera de netejar els perfils	127
Anar a treure senill	128
Anar a fer jova.....	128
L'hort i el corral.....	131
Comencem pel corral	131
El femer	135
Els horts.....	136
L'oliver del pare	138
Cobrir formiguers.....	138
La bova	140
L'hort de casa.....	140
Les faves.....	140
Les trumfes.....	141
L'aixada	142
El planter.....	144
Les mongetes.....	146
El cultiu dels arbres fruiters	149
Glossari	153

L'Adolf Costafreda i Castillo és un dels principals motors i dinamitzadors culturals d'Artesa de Lleida. Fundador de l'Agrupació Cultural la Femosa, del Grup de Recerques Arqueològiques i del Museu Local Arqueològic d'Artesa de Lleida, entitats de referència del Ponent català. Assidu col·laborador de la revista *La Femosa*, on ha deixat infinitat d'articles sobre els temes més diversos. Ha escrit diferents treballs sobre temes del passat més remot de la nostra història. Estudiós del folklore, dels costums i de l'etnologia catalana amb els llibres *Jocs i entreteniments populars* i *El cicle de l'any: feines, festes i costums*, obres de referència obligada per qui vulgui conèixer la nostra cultura popular. És també l'autor de l'arreplec literari *L'ametlla queixalera i altres contes*.

A **Records d'un pagès. Entre cultius i feines del camp** l'Adolf Costafreda i Castillo hi aboca les seves vivències de pagès i d'home que coneix i estima la pagesia, no solament com un mitjà de subsistència, sinó com una forma de viure i d'entendre el món. Els animals, les feines, les eines, els cultius i tot el món que conformava i envoltava la pagesia abans que la mecanització de mitjan segle xx la transformés radicalment arraconant els seus usos tradicionals i també la crònica de quan i com es va produir. L'obra de l'Adolf ens permet conèixer i salvaguardar un univers condemnat altra-ment a esfumar-se; un univers de paraules, d'eines, de feines i de manera de viure i de ser de tot un poble.

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

iei 75
any
INSTITUT D'ESTUDIS IL·LUDENCIS

Diputació de Lleida

ISBN: 978-84-09-01381-4

